

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ADLİ TIP ANABİLİM DALINDA YAPILAN 3951 ADET ADLİ OTOPSİDE TESPİT EDİLEN İNTİHAR VAKALARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Doç. Dr. Özer Kendi - Yrd. Doç. Dr. Yaşar Bilge**
Dr. Ali Rıza Tümer*** - Prof. Dr. İbrahim TUNALI*****

GİRİŞ

Latince *sui kendi*, cadere öldürmek demektir. Deluas'a göre intihar, aklı başında bir insanın yaşamakla ölmek arasında bir seçim yapabildiği halde, her türlü ahlak baskısı dışında ölümü seçip kendisini öldürmesidir(1) Roland'a göre intiharın; kendinden nefret, depresyon, ümitsizlik, dolaylı yada yer değiştirmiş bir agresyonu temsil edebilen bir yardım çağrısı olduğunu belirtmiştir.(2)

Suicide (intihar) kelimesi ilk defa 18. yüzyılda Fransa'da kullanılmıştır. Sosyal bir olay olan intihara tarihin ilk devirlerinden beri rastlanılmasına rağmen ilk defa Abbe Desfontaines tarafından 1732 yılında intihar vakası yayınlanmıştır.(1) Mısır papirüslerinde de intihardan söz edilmiştir.(3)

İNTİHAR SIKLIĞI

Dünyada intihar sıklığına bakıldığında; Venezuela'da 3,7-7,2/100.000, Stocholm'de 20,2/100.000, Macaristan'da 26-44,9/

* A.Ü.T.F. Adli Tıp Anabilim Dalı Başkanı.

** A.Ü.T.F. Adli Tıp Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

*** A.Ü.T.F. Adli Tıp Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

**** A.Ü.T.F. Adli Tıp Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

1. Arkun, N. : İntiharın psikodinamikleri, Edebiyat Fakültesi matbaası, İstanbul, 1978.
2. Canat, S. : Ergenlerde intihar girişimi ve stresli yaşam olayları, 25. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi. 15-21 Ekim, Mersin, UDK yayınları, Ankara, sayfa 128-134, 1989.
3. Okasha, A.: Depression and suicide in Egypt. Depression et Suicide Pergamon Press, sayfa 85-91, 1981.

100.000, Mısır'da 38/100.000 bulunmuştur (3, 4, 5, 6). Türkiye'de; intihar sıklığı 0,70-1,25/100.000 bulunmuştur.(7) DİE verilerine göre 1975 tarihinden 1985 tarihine doğru intiharın artmasının sebebi hızlı sosyal, ekonomik ve kültürel değişime bağlanmıştır.(8) Bu oranın diğer ülkelere nazaran sıklık bakımından düşük olması 26 Temmuz 1931 tarihli 1881 numaralı Matbuat Kanununun 38. maddesine göre, intihar haberlerinin belirtilmesinin yasak olmasından (9) ve dinimizde de intiharın yasaklanmış olmasından kaynaklanabilir.

İNTİHARIN ETYOLOJİSİ

Psikoanalitik görüşe göre; intihar saldırganlık dürtüsünün değişik bir göstergesidir. Freud'a göre ölüm içgüdüsünün önemli bir türevi olan saldırganlık dürtüsü, bireyin kendine yöneldiği zaman kendini yaralama ve intihara, dışarıya yöneldiği zaman ise çevreye zarar ve cinayete kadar varabilen davranışlar kompleksidir.(9) *İntihar girişimi sıklıkla benlik saygısının düşük olduğu depresyon ve aksiyete düzeyleri yüksek olan kişilerde görülür* (1, 2, 10, 11)

Affektif (ümitsizlik, suçluluk, öfke gibi) ve kognitiv (kendini cezalandırma olarak ölmek, ölümü doğru olarak veya tanrı ile bir-

-
4. Bela, B. : Suicide In Hungary, Depression et Suicide, Pergamon Press, sayfa 27-37, 1981.
  5. Fibiner, C., Fibiner, H.: Türkiye'de coğrafi etken ve intihar hızları, 24. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi GATA, 19-23 Eylül 1988, UDK Yayınları, Ankara, sayfa 144-153, 1988.
  6. Karsilon, T., Ormstad, K., Rajs, I. : Pattern in sharp force fatalities a comprehensive forensic medical study. Suicidal sharp force injury in the Stocholm Area 1972-1984, Journal of Forensic Science 33/2: 448-461, 1988.
  7. Sayıl, I., Ceyhun, B.: A study on successful Suicide, Depression et Suicide, Pergamon Press, Sayfa 496-501, 1981.
  8. Sayıl, I., Tuğçu, H. : Toplumda intihar ve adam öldürme üstüne kıyaslamalı çalışma, 24. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi GATA, 23 Eylül 1988, UDK Yayınları, sayfa 218-226, 1988.
  9. Düstur 3. tertip Cilt 12 (2. basılış) Başvekalet Devlet Matbaası, Ankara, sayfa 374, 1954.
  10. Eğilmez, A., Kültür, S., Ulus, N. : Suisid girişiminde bulunan ergenlerde psikiyatrik tanı, depresyon, anksiyete ve benlik saygısı, 24. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi GATA, 19-23 Eylül 1988, UDK Yayınları, Ankara, sayfa 190-197, 1988.
  11. Farberous, N.L. : Suicide ve depression in the United States Depression et Suicid Pergamon Press, sayfa 11-12, 1981.

leşme olarak değerlendirmek gibi) sebeplerle psikodinamik açıdan gençlerin intihar edebileceği belirtilmiştir (12).

Borderline kişilik bozukluğunda ve bağımlı kişilik özelliği taşıyanlarda intihar eğiliminin fazla olduğu belirtilmiştir (13, 14).

Kesin olmamakla birlikte intihar olgularında diğer ölümlere nazaran sıklıkla beyinde serotonin, BOS'ta serotonin metabolitleri ve beyin nörotransmitterlerinin fonksiyonlarında bozukluklar bulunmuştur (13).

Sosyodemografik faktörler, tıbbi hastalıklar ve yaşam tarzları intihar sıklığını etkiler(13) Kentlerde sosyo ekonomik düzeyi düşük grupta intihar düşüncesinin sık olduğu belirtilmiştir (5). Madde bağımlılığı olan ergenlerde, çevre ile mücadeleye erken yaşta başlayan çocuklarda, hiperaktif, agresif ve hostile kişilerde intiharın daha sık olduğu belirtilmiştir. Madde bağımlılığı olan ergenlerde, çevre ile mücadeleye erken yaşta başlayan çocuklarda, hiperaktif, agresif ve hostile kişilerde intiharın daha sık olduğu belirtilmiştir. (15) Avusturya'da yapılan bir araştırmada işsizlik ile intihar arasında doğru orantılı bir ilişki bulunmuştur (16). Erkeklerde kadınlara nazaran daha fazla intihara rastlanmıştır (17). İntihar alkol bağımlılığı, göç depresyonu, ilaç kötü kullanımı gibi özellikler taşıyan ailelerde daha fazla görülmüştür. İkizler üzerinde yapılan çalışmalarda genetik bir predispozisyondan bahs olunmuştur (13). Yaşlılarda sosyal izolasyon ve somatik hastalıklar sebebiyle intihar sıklığının arttığı belirtilmiştir (13, 18).

Yukarıda bahsedilen intihar davranışında risk faktörleri psikiyatrik hastalıklar, kişilik özellikleri, biyolojik faktörler, genetik ve ailevi yatkınlık ve çevresel faktörlerdir(19). Bu faktörlerin etkisi al-

12. Herdin, H. : Psychodynamics of suicide, with particular reference to the young. Am.J.Psychiatry 148. 1150-1158, 1991.
13. Susan, J.B. : Youth suicide, Psychiatric Clinics of North America, 13/3: 511-548, 1990.
14. Syer, D.S., Wyndrome, J.P. : House coroners attitudes towardb suicide affect certification procedures, Depression at Suicide, Pergamon Press, sayfa 255-261, 1981.
15. Şener, Ş., Arıkan, Z., Işık, E., Oral, N., Kayalı, M., Uluergüven, Ç. : Adolesanlarda intihar düşünce davranışları, Gazi Tıp Dergisi, 3: 122-125, 1990.
16. Pröbsting, E., Wolfgang, T. : Suicidat und arbeitlosigkeit Crisis 6/1: 19-35, 1985.
17. Lönnquist, J., Achte, K. : Follow up study on the attempted suicides among the elderly in Helsinki in 1973-1979. Crisis 6/1: 10-18, 1985.
18. Aderibigbe YA, Violence in America: A survey of suicide, to homicides, Journal of Forensic Sciences 42/4: 662-665, 1997.

ında kişi uygun bulduğu intihar aracı ile suisidal davranışa yönelmektedir.

İntihar Türk Ceza Kanununa göre suç olmamakla beraber Türk Ceza Kanununun 454. maddesin de intihara yardım ve ikna eden kimselere ceza verileceği belirtilmektedir. Biz bu çalışmamızda intihar davranışında bulunan kişilerin demografik özelliklerini, intihar araçları ile intiharın Adli Tıp yönünü tartışmayı amaçladık.

MATERYAL VE METOD

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalında 1968-1988 yılları arasında yapılan 3951 otopsi raporu retrospektif olarak incelenerek intihar olgularının yaş, cinsiyet, öğrenim düzeyi, memleketinin bölgesi, intihar yöntemi, intihar edilen gün, ay gruplandırılarak tetkik edildi.

BULGULAR

TABLO 1- Cinsiyet ve yaş grubuna göre intihar eden vakaların sayısal dağılımı.

Yaş grubu	Kadın		Erkek		Toplam	Yüzde
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde		
10-14	3	0,86	4	1,18	7	2,03
15-19	34	9,86	38	11,01	72	20,94
20-24	27	7,83	28	8,12	55	15,94
25-29	16	4,64	49	14,20	65	18,84
30-34	18	5,12	23	6,67	41	11,88
35-39	6	1,74	20	5,80	26	7,54
40-44	2	0,58	16	4,64	18	5,22
45-49	6	1,74	12	3,48	18	5,22
50-54	3	0,86	8	2,32	11	3,16
55-59	1	0,29	4	1,16	5	1,45
60 yaş ve üzeri	12	3,48	15	4,35	27	7,83
TOPLAM	128	37,10	217	62,90	345	100

TARTIŞMA

Anabilim Dalımıza intikal eden 345 intihar vakasını retrospektif olarak tetkik ettik; bu rakam toplam otopsi vakalarının % 8,73'ünü teşkil etmektedir. İntihar vakalarının %62,90'ının (217 vaka) erkek olması diğer intihar çalışma verileri ile uyumludur (7, 8, 20).

Tablo 1'e göre intihar olgularının % 57.75'inin 10-29 yaş grubundan olup gençlerde intiharın sık görülmesi de (21) gençlere daha fazla yardımcı olmamızın gereğini düşündürmektedir. Bu oran ileri yaşlarda azalmakla birlikte 60 yaşta artması literatür bulgularıyla uyum göstermektedir (2, 13, 15, 22).

Vakalarımızın çoğunun evli ve ilkokul mezunu olduğu saptanmıştır. İntihar, sıklık sırasına göre salı, pazartesi ve çarşamba günlerinde fazla görülmektedir (%46,38). Bize intikal eden vakalar arasında temmuz, mayıs ve ekim aylarında diğer aylara nazaran daha fazla intihar vakasına rastlanmıştır (%31,33). Bulgularımızı Gök ve ark. (1966) yazın erkek orta yaşta kişilerin diğer kişilere nazaran daha fazla intihar ettiklerini belirten çalışmasıyla da desteklemektedir.(22)

İngiltere'de 19 yaş üzeri 22.169 intihara teşebbüs vakasında, kadınların kış'a nazaran yazın daha fazla intihara kalkıştıkları bulunmuştur. (23)

Vakalarımızın çoğu İç Anadolu Bölgesinden geldiği için belli bir coğrafi dağılım haritası çizilememiştir.

Tablo 2'ye göre vakaların %35,94'ü (124 vaka) ası, %26,67'si (92 vaka) zehirlenme, %14,49'u (50 vaka) ateşli silah, %12,17'si (42 vaka) yüksekten atlama, %8,70'ı (30 vaka) karbonmonoksit zehirlenmesi, kalan %2,03'ü (7 vaka) belirlenebilen suda boğulma ve kesici delici aletlerle yapılan intihar olduğu saptanmıştır. Bu veriler diğer çalışmalarla uyumludur (7, 8, 20, 24).

20. Linna, M., Likkanen A. : The Nature of Suicides in finnish Lapland Depression et Suicide Pergamon Press, sayfa 133-137, 1981.
21. Lee C.J., Collin K.A., Burgess SE, Suicide under the age of eighteen, American Journal of Forensic Medicine and Pathology 20/1: 27-30, 1999.
22. Gök, Ş., Aral, Z., Yılmaztürk, A. : 1955-1964 seneleri arasında Adli Tıp Müessesesi Morg Şubesi'ne gelen intihar vakaları üzerine inceleme. Nöropsikiyatri Arşivi, II-2: 42-45, 1968.
23. Masterton, G. : Monthly and seasonal variation in prasuicide a sex difference, British Journal of Psychiatry, 158: 155-157, 1991.
24. Azmak O, Çetin G, Kolusayın Ö, Soysal 2, İstanbulda alkol alımının eşlik ettiği ölümler, Adli Tıp Dergisi 10: 57-67, 1994.

TABL 2- Yaş grubuna göre intihar yöntemlerinin sayısal dağılımı.,

Yaş grubu	Ası		Ateşli Silah		Zehirlenme		CO		Yüksekten Atlama		Diğer		Toplam	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
10-14	2	0,57	0	0	2	0,57	0	0,50	3	0,87	0	0	7	2,03
15-19	31	8,99	4	1,15	23	6,67	2	0,57	11	3,19	1	0,29	72	20,87
20-24	18	5,22	9	2,61	17	4,93	1	0,29	10	2,90	0	0	55	15,94
25-29	19	5,50	13	3,77	16	4,64	6	1,74	9	2,61	2	0,57	65	18,84
30-34	18	5,22	6	1,74	11	3,19	1	0,29	5	1,45	0	0	41	11,88
35-39	7	2,03	2	0,57	9	2,61	6	1,74	2	0,57	0	0	26	7,54
40-44	5	1,45	5	1,45	4	1,15	3	0,87	0	0	1	0,29	18	5,21
45-49	5	1,45	3	0,87	5	1,45	3	0,87	0	0	2	0,57	18	5,21
50-54	2	0,57	2	0,57	3	0,87	4	1,15	0	0	0	0	11	3,15
55-59	3	0,87	1	0,29	1	0,29	0	0	0	0	0	0	5	1,45
60 ve üzeri	14	4,06	1	0,29	1	0,29	4	1,15	2	0,57	1	0,29	27	7,81
TOPLAM	124	35,94	50	14,49	92	26,67	30	8,70	42	12,17	7	2,03	345	100

Erkekler sıklık sırasıyla ası, zehirlenme, ateşli silah, yüksekten atlama sonucu intihar etmiştir. Kadınlar sıklık sırasıyla zehirlenme, yüksekten atlama, karbonmonoksit ve ası suretiyle intiharı tercih etmektedir.

Zehirlenme suretiyle intiharlarda %30,43'ü fosforlu insektisitlerle, %25'i analjeziklerle olduğu saptanmış olup bunun nedeni vakaların sosyo-ekonomik düzeyi düşük geçekonu bölgelerinden gelmeleri ve bu maddelerin yaygın kullanımlarının olması ve kolay elde edilmelerinden kaynaklanmaktadır.

Bu bulgular Tunalı'nın (1978) çalışması ile X^2 testi ile karşılaştırılmıştır.(25) Cinsiyet yönünden ve yaş grupları intihar sıklığı ile karşılaştırıldığında istatistiksel anlamlı bir fark bulunmadı ($p>0,05$). İntihar yöntemleri cinsiyet ile birlikte değerlendirildiğinde ası ve intoksikasyonda istatistiksel anlamlı fark bulunmazken ($p>0,05$) ateşli silahlarda anlamlı bir artış bulundu ($p<0,05$).

İntiharı önlemede toplum sağlığı açısından aşağıdakilerin yapılması önerilebilir:

1- Depresyon ve intihar konularında öğrenim yoluyla toplumu bilgilendirmek.

2- Hastaneye başvuran vakaların doğru tanısını koymak ve ayırıcı tanı yaparak intihar yönünden risk ve tedavi hakkında bilgilendirmek.

3- Toplumda her türlü silah özellikle ateşli silah kontrolünün ciddileştirilmesi, ilaç ve insektisit tüketiminin denetlenmesi gibi önlemler başarılı intihar girişimlerinin sayısını bir ölçüde azaltabilir ise de asıl önemli olan intihar eğilimlerinin saptanması ve kriz anında bunlara psikiyatrik acil yardım ulaştırılabilmesidir. Zira biliyoruz ki intihar edenlerin öz geçmişinde birçok başarısız intihar teşebbüsleri vardır. Fakültemiz bünyesindeki kriz merkezi benzerlerinin artması bu alanda yardımcı olabilir (12, 13).

SONUÇ

Bu çalışmamızda intiharın 20-30 yaş grubu, evli, ilkokul mezunu, düşük sosyo-ekonomik düzeyi olan erkeklerin; yazın sıklık sıra-

---

25. Tunalı, İ. : İntihar olayları üzerine yaş ve cinsiyetin tesiri ve intihar yöntemleri üzerine bir araştırma, Diyarbakır Tıp Fakültesi Dergisi, 6/4: 1019, 1978.

sına göre ası, zehirlenme, ateşli silah, yüksekten atlama ve karbon-monoksit ile intihar ettikleri tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: İntihar, Otopsi vakaları

Keywords: Suicide, autopsy cases

ÖZET

Bu çalışmada, 3951 adli otopsi vakasından 345 intihar olgusunun demografik özellikleri, yapılış tarzı ve etyopatogenezi tartışılmıştır.

SUMMARY

In this study, 345 suicide have been discussed with their demographical property and style and ethicopathogenesis in 3951 autopsy cases.

KAYNAKLAR

- 1- Arkun, N. : İntiharın psikodinamikleri, Edebiyat Fakültesi matbaası, İstanbul, 1978.
- 2- Canat, S. : Ergenlerde intihar girişimi ve stresli yaşam olayları, 25. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi. 15-21 Ekim, Mersin, UDK yayınları, Ankara, sayfa 128-134, 1989.
- 3- Okasha, A.: Depression and suicide in Egypt. Depression et Suicide Pergamon Press, sayfa 85-91, 1981.
- 4- Bela, B. : Suicide In Hungary, Depression et Suicide, Pergamon Press, sayfa 27-37, 1981.
- 5- Fibiner, C., Fibiner, H.: Türkiye'de coğrafi etken ve intihar hızları, 24. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi GATA, 19-23 Eylül 1988, UDK Yayınları, Ankara, sayfa 144-153, 1988.
- 6- Karsilon, T., Ormstad, K., Rajs, I. : Pattern in sharp force fatalities a comprehensive forensic medical study. Suicidal sharp force injury in the Stocholm Area 1972-1984, Journal of Forensic Science 33/2: 448-461, 1988.
- 7- Sayıl, I., Ceyhun, B.: A study on successful Suicide, Depression et Suicide, Pergamon Press, Sayfa 496-501, 1981.
- 8- Sayıl, I., Tuğçu, H. : Toplumda intihar ve adam öldürme üstüne kıyaslamalı çalışma, 24. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi GATA, 23 Eylül 1988, UDK Yayınları, sayfa 218-226, 1988.
- 9- Düstur 3. tertip Cilt 12 (2. basılış) Başvekalet Devlet Matbaası, Ankara, sayfa 374, 1954.
- 10- Eğilmez, A., Kültür, S., Ulus, N. : Suisid girişiminde bulunan ergenlerde psikiyatrik tanı, depresyon, anksiyete ve benlik saygısı, 24. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi GATA, 19-23 Eylül 1988, UDK Yayınları, Ankara, sayfa 190-197, 1988.

- 11- Farberous, N.L. : Suicide ve depression in the United States Depression et Suicid Pergamon Press, sayfa 11-12, 1981.
- 12- Herdin, H. : Psychodynamics of suicide, with particular reference to the young. Am.J.Psychiatry 148. 1150-1158, 1991.
- 13- Susan, J.B. : Youth suicide, Psychiatric Clinics of North America, 13/3: 511-548, 1990.
- 14- Syer, D.S., Wyndrome, J.P. : House coroners attitudes towardb suicide affect certification procedures, Depression at Suicide, Pergamon Press, sayfa 255-261, 1981.
- 15- Şener, Ş., Arkan, Z., Işık, E., Oral, N., Kayalı, M., Uluergüven, Ç. : Adolesanlarda intihar düşünce davranışları, Gazi Tıp Dergisi, 3: 122-125, 1990.
- 16- Pröbsting, E., Wolfgang, T. : Suicidat und arbeitslosigkeit Crisis 6/1: 19-35, 1985.
- 17- Lönnquist, J., Achte, K. : Follow up study on the attempted suicides among the elderly in Helsinki in 1973-1979. Crisis 6/1: 10-18, 1985.
- 18- Aderibigbe YA, Violence in America: A survey of suicide, to homicides, Journal of Forensic Sciences 42/4: 662-665, 1997.
- 19- Polat O, Adli Tıp, Alfa Basın Yayın Dağıtım, s. 49-50, İstanbul, 1997.
- 20- Linna, M., Likkanen A. : The Nature of Suicides in finnish Lapland Depression et Suicide Pergamon Press, sayfa 133-137, 1981.
- 21- Lee C.J., Collin K.A., Burgess SE, Suicide under the age of eighteen, American Journal of Forensic Medicine and Pathology 20/1: 27-30, 1999.
- 22- Gök, Ş., Aral, Z., Yılmaztürk, A. : 1955-1964 seneleri arasında Adli Tıp Müessesesi Morg Şubesi'ne gelen intihar vakaları üzerine inceleme. Nöropsikiyatri Arşivi, II-2: 42-45, 1968.
- 23- Masterton, G. : Monthly and seasonal variation in prasuicide a sex difference, British Journal of Psychiatry, 158: 155-157, 1991.
- 24- Azmak O, Çetin G, Kulusayın Ö, Soysal 2, İstanbulda alkol almının eşlik ettiği ölümler, Adli Tıp Dergisi 10: 57-67, 1994.
- 25- Tunalı, İ. : İntihar olayları üzerine yaş ve cinsiyetin tesiri ve intihar yöntemleri üzerine bir araştırma, Diyarbakır Tıp Fakültesi Dergisi, 6/4: 1019, 1978.